

Met de VR-bril de agressor te lijf

WIETSKE KOEN

LEEWARDEN Er zijn al trainingen tegen agressie voor bestuurders, maar straks kunnen burgemeesters en wethouders ook via een VR-bril leren hoe om te gaan met bedreigende situaties.

Bestuurders krijgen een filmpje te zien dat gebaseerd is op een waar gebeurde situatie. Het betreft een ondermijningsactie, gepleegd door georganiseerde misdaad, waarbij geweld niet wordt geschuwd, verklapt Jeroen van Gool, directeur van de Wethoudersvereniging.

Nadat de beelden zijn bekeken, volgt er een gesprek over hoe te handelen in dergelijke omstandigheden. „We willen ervoor zorgen dat bedreigingen bespreekbaar worden”, zegt Van Gool. „Wat doe je op het moment dat zo iets zich daadwerkelijk voordoet?”

De VR-simulatie wordt mogelijk gemaakt door het Netwerk Weerbaar Bestuur. Dit samenwerkingsverband van instanties als de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkszaken, Justitie en Veiligheid, Openbaar Ministerie, politieke partijen, beroepsverenigingen, de Wethoudersvereniging en het Genootschap van Burgemeesters bestaat sinds april vorig jaar en wil ervoor zorgen dat politieke ambtsdragers hun werk veilig en integer kunnen doen.

„We komen nu pas in actie bij ernstige bedreiging”, legt Van Gool uit. „Maar vanuit het Netwerk vinden wij dat er ook preventieve maatregelen genomen moeten worden.” 43 procent van de burgemeesters en

een derde van alle wethouders heeft te maken gehad met agressie, geweld en/of intimidatie, meldt de Monitor Veiligheid Decentraal Bestuur van i&o research.

Bejegeningen variëren van verbale uitingen als ‘ik weet hoe laat je kind uit school komt’ tot doodsbedreigingen, zegt Van Gool, die tevens vertrouwenspersoon van de Wethoudersvereniging is. Vaak doen politieke ambtsdragers geen aangifte, weet hij. „Omdat er volgens hen niets mee wordt gedaan. Of omdat ‘het er nu eenmaal bij hoort’.” Van Gool drukt hen op het hart de politie wel in te schakelen.

Bestuurders hebben steeds vaker last van bedreigingen

„We hebben voor dit soort situaties landelijk afspraken gemaakt met de politie en het Openbaar Ministerie. Zij nemen het zwaar op, net als de minister”, weet Van Gool. „Zij neemt geregeld contact op met bestuurders die met bedreigingen te maken hebben.”

Ook de veiligheid in en rond de woning van bestuurders heeft de aandacht van het Netwerk. In opdracht van het Netwerk ontwikkelde het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) samen met het Netwerk Weerbaar Bestuur een woningscan voor burgemees-

ters en wethouders.

Sinds de invoering afgelopen zomer hebben 550 bestuurders in Nederland hun huis laten checken, onder wie 130 burgemeesters, 214 wethouders en 62 raadsleden, somt Michael de Man van het CCV op. De onderkomens van de burgemeester en de wethouders van gemeente De Fryske Marren ondergingen onlangs een schouw. Wekelijks ontvangen de bestuurders van deze gemeente „ûnfatsoenlike mail”, meldde burgemeester Fred Veenstra tijdens de nieuwjaarsreceptie.

In de vorige raadsperiode zijn richting wethouders bedreigingen geuit. Het ging hierbij om „hiel yndividuele kwestjes, dy’t minsken persoanlik reitsje”, zei Veenstra begin januari.

Tijdens de woningscan wijst het CCV bestuurders op de veiligheid rond huis, tuin en sociale media. „Zet geen adressen van burgemeesters of wethouders op de gemeentelijke website. De bestuurders zijn bereikbaar op het gemeentehuis, daar moeten mensen zijn”, legt De Man uit.

Verder moeten burgemeesters en wethouders, en ook hun gezinsleden, voorzichtig zijn met uitingen op Facebook. „Scherm je account af”, raadt De Man aan.

Het betrof „simpele, mar nuttige tips”, vertelt Veenstra. Bij hem zat het wel goed, antwoordt de burgemeester. „Der wienen in pear lytse dinkjes. Welke? Dat sis ik net.” De opnamen zijn klaar, de beelden worden momenteel gemonteerd. De film zal eind dit jaar klaar zijn en is naar verwachting begin 2020 beschikbaar voor bestuurders.